

Підсекція «Педагогіка та психологія, мова та культура»

УДК 378.147

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПЕРЕВАГ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА»

Студ. В.Є. Кураксина, гр. БПТ-14

Науковий керівник Т.М. Деркач

Київський національний університет технологій та дизайну

У контексті виявлення впливу особливостей студентів на ефективність навчальної діяльності в літературі найбільше значення надається вивченню індивідуального когнітивного стилю та переважаючому стилю навчання особистості. Ці поняття є інтегративними за своєю суттю, відображають індивідуальні особистісні характеристики, і мають велике значення для прогнозування ефективної пізнавальної діяльності людини, для підготовки фахівців з різнобічною компетентністю і варіативними когнітивними можливостями, здатних розв'язувати різноманітні професійні, соціально-особистісні завдання життєдіяльності.

Метою даної роботи було визначення навчальних переваг студентів 4 курсу спеціальності Професійна освіта. **Завданням** – здійснення порівняльного аналізу особливостей профілів груп за спеціалізаціями Дизайн та Технологія виробів легкої промисловості.

Об'єктом дослідження є студенти спеціальності Професійна освіта. **Предметом** – визначення навчальних переваг студентів за методом Р. Фелдера та Б. Соломан (далі Фелдера-Соломан).

Методи та засоби дослідження – сукупність методів для встановлення характеристик досліджуваних об'єктів, а саме: метод анкетування, математичний аналітичний та статистичний методи, аналіз педагогічної та психологічної літератури.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Встановлено особливості навчальних переваг студентів, які навчаються на спеціальності Професійна освіта (Дизайн та Технологія виробів легкої промисловості). Результати роботи стануть на користь викладачам для оптимізації вибору форм і методів навчання з урахуванням навчальних переваг студентів.

Результати дослідження. З метою визначення відповідних характерних рис студентів, які навчаються за двома спеціалізаціями освітньої програми Професійна освіта, здійснено експериментальне дослідження з визначення особливостей їх сформованих стилів навчання за методом Фелдера-Соломан [1]. В табл. 1 представлені складові моделі Фелдера-Соломан, перелік стилів навчання, за перевагою яких аналізували вибірки респондентів, та прийняті в роботі скорочення їх назв.

Опитувальники методики містять сорок чотири приклади для вибору елементів, що дають можливість оцінити переваги в чотирьох масштабах: сен / інт; віз / врб; акт / реф, пос / гло. Оскільки модель Фелдера-Соломан розглядає стилі у протиставленні для характеристики кількості респондентів, що мають певний переважаючий стиль, часто вказують тільки по одному показнику для кожної з 4-х пар. Тоді інші чотири показники, що не було вказано, легко розрахувати як різницю від 100%.

На рис. 1 наведено результати експериментального дослідження з визначення навчальних переваг студентів, які представлено у вигляді «профілів груп». На восьмипелюсткових діаграмах показано кількості студентів, які мають вираженими ті чи інші навчальні переваги (у % від загальної кількості осіб у групі). Студенти обох груп відрізняються високим ступенем активності та візуальності, послідовності та

сенситивності. Профілі двох груп майже співпадають за трьома показниками, однак для студентів-дизайнерів параметр візуального сприйняття є набагато більш вираженим. На це треба звертати увагу викладачам математичних та технічних інженерних дисциплін, де підготовка, в основному, є словесною, коли викладачі за допомогою записів та математичних викладок пояснюють фізичні явища.

Таблиця 1 – Складові моделі та стилі навчання за Р. Фелдером та Б. Соломан

Аспекти стилю навчання	Назва стилю навчання		Опис
	повна	скорочена	
Сприйняття інформації	Сенситивний	сен	Усвідомлення інформації, факти
	Інтуїтивний	інт	Інтуїція, формування абстрактної концепції
Сенсори для сприйняття інформації	Візуальний	віз	Перевага рисункам та діаграмам
	Вербальний	вrb	Перевага письмовим або усним поясненням
Розуміння, інформації	Активний	акт	Активність, експериментування
	Рефлексивний	реф	Роздуми, спостереження
Шаблон навчання	Послідовний	пoc	Покрокове розуміння, конвергентне мислення та аналіз
	Глобальний	гло	Розуміння стрибками, системне мислення та синтез

З рис. 1 видно, що велика частина студентів (63,5 %) обирає активний стиль навчання, в той час як більшість технічних курсів, окрім лабораторних робіт, спираються майже виключно на лекції та читання в якості основних засобів передачі інформації.

Рисунок показує, що 56 % респондентів обирають послідовний стиль навчання. Оскільки традиційна технічна освіта значною мірою є послідовною, можна сказати, що цей аспект не дає підстав для виникнення «конфлікту стилів викладання та навчання».

Глобальні студенти складають міцну і важливу меншу частину вибірок для обох груп. Люди такого типу – мультидисциплінарні мислителі, вони мають широке сприйняття.

На жаль, традиційна технічна освіта робить небагато, щоб розвивати у студентів системний погляд. У більшості випадків, коли студентам потрібен час, щоб охопити проблеми в цілому, вони не вписуються у передбачений програмою режим і знаходяться в небезпеці з точки зору академічних досягнень.

Висновки: Результати дослідження можуть допомогти викладачам запобігти неефективної роботи. Попередня діагностика стилів навчання студентів у групі дозволяє викладачеві створювати умови для: актуалізації та збагачення всієї системи механізмів стильової поведінки студентів, що обумовлює продуктивність інтелектуальних дій та формування своєрідності складу розуму майбутніх фахівців; недопущення явищ, причиною яких стає виникнення «конфлікту стилів навчання» викладачів та студентів.

Ключові слова: стилі навчання, методи навчання, вища освіта.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ярошенко О.Г. Порівняльний аналіз стилів навчання студентів різних спеціальностей / О. Г. Ярошенко Т. М. Деркач // Педагогіка і психологія. – 2012. – № 1. – С. 43–47.

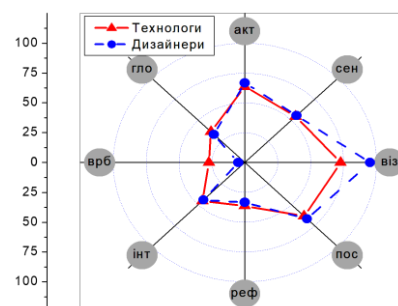

Рисунок 1 - Порівняння навчальних переваг студентів 4-го курсу спеціальності Професійна освіта